Geachte leden van de Raad, cc College B&W Gemeente Barneveld,

Bijgaand een brief waarvan ik u verzoek deze met passende urgentie in behandeling te nemen.

Met vriendelijke groet,

[redacted]

Barneveld, 29 september 2026

Per mail

Aan de fractievoorzitters van de gemeenteraad van Barneveld
Via de griffie van de gemeenteraad
Gemeente Barneveld
Postbus 63
3770 AB Barneveld

Betreft: Bouwplan 29 sociale huurappartementen De Savornin Lohmanlaan – verzoek om opheldering over het bindend adviesrecht van uw raad

Geachte leden van de raad,

Waar dit over gaat

Woningstichting Barneveld wil op haar terrein bij zorgcentrum Neboplus aan De Savornin Lohmanlaan een appartementengebouw realiseren met 29 sociale huurappartementen in vier bouwlagen. Ik woon aan de Johan de Wittlaan, aan de overzijde van die straat, tegenover de beoogde bouwlocatie.

Op 19 mei 2026 vond een inloopbijeenkomst plaats. Op 14 september 2026 – vier maanden later – volgde de schriftelijke reactie van de woningstichting op de ingebrachte reacties. Daarin staat dat de woningstichting in het najaar van 2026 de omgevingsvergunning bij de gemeente wil aanvragen.

Ik heb over dit plan inhoudelijke bezwaren, die ik bij het college kenbaar heb gemaakt en die ik u desgewenst afzonderlijk toelicht. Deze brief gaat daar nadrukkelijk níet over. Deze brief gaat over één vraag: heeft uw raad bij dit plan een bindend adviesrecht, en zo ja, wordt dat gerespecteerd?

Ik leg die vraag aan u voor omdat het antwoord niet aan het college is maar aan uzelf, en omdat het moment om er iets mee te doen vóór de vergunningaanvraag ligt en niet erna.

Wat een BOPA is, en waarom dat hier speelt

De bouwlocatie heeft op dit moment niet de bestemming ‘wonen’. De woningstichting bevestigt dit in haar reactie en meldt dat de te volgen procedure die is van een omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit – een BOPA.

Bij een BOPA is het college in beginsel bevoegd gezag en beslist het zelfstandig. Op grond van artikel 16.15a van de Omgevingswet kan de gemeenteraad echter vooraf gevallen aanwijzen waarin een bindend advies van de raad nodig is voordat de vergunning wordt verleend. In die gevallen moet het college zich aan het advies van de raad houden.

Uw raad héέft die gevallen aangewezen

Op 9 februari 2022 heeft uw raad het ‘Besluit aanwijzing gedelegeerde bevoegdheden, alsmede advies- en participatieverplichting Omgevingswet gemeente Barneveld’ vastgesteld. Dit besluit is geldend sinds 14 juni 2024. In de bijlage is een lijst opgenomen met categorieën waarvoor adviesrecht en participatieplicht gelden.

Categorie 1.2 van die lijst luidt:
„Het toevoegen of bouwen van 12 of meer woningen binnen de bebouwde kom.” – Adviesrecht: Ja. Participatieplicht: Ja.

Het voorliggende plan betreft 29 woningen binnen de bebouwde kom. Dat is ruim boven de door uw raad gestelde drempel van twaalf.

Daarnaast wijs ik op categorie 9.1 van diezelfde lijst: „de activiteit past niet binnen de doelen van de Omgevingsvisie” – eveneens adviesrecht Ja.

De uitzonderingsbepaling, en waarom die hier de kern is

Het besluit van uw raad bevat een bepaling die aan de lijst voorafgaat. Kort samengevat: initiatieven die op de lijst staan máár passen binnen het door de raad vastgestelde beleid en de kaders voor de fysieke leefomgeving, worden niet aan de raad voorgelegd en kunnen zelfstandig door het college worden afgedaan. Past een initiatief daar níet in, dan gaat het wel naar de raad voor bindend advies.

De vraag is dus niet óf 29 woningen boven de drempel van twaalf liggen – dat staat vast. De vraag is of dit plan past binnen door uw raad vastgesteld beleid en binnen de kaders voor de fysieke leefomgeving.

Die vraag laat zich niet ambtelijk afdoen. Het gaat om een ontwikkeling waarbij een maatschappelijke bestemming op een zorgterrein wordt verlaten ten behoeve van reguliere woningbouw, in vier bouwlagen, in een straat die vanaf mijn woning tot aan de entree van het Johannes Fontanus College uit achttien grondgebonden woningen bestaat – vrijstaand en twee-onder-één-kap. Of dat past binnen uw beleid en uw kaders, is naar mijn oordeel een vraag die uw raad zelf hoort te beantwoorden, niet een vraag waarover het college zich achteraf verantwoordt.

De participatieplicht in hetzelfde besluit

Bij categorie 1.2 heeft uw raad niet alleen adviesrecht maar ook participatie verplicht gesteld. Dat is een zelfstandige verplichting die uw raad heeft opgelegd.

Ik leg u de feitelijke gang van zaken voor en laat de beoordeling aan u:

- 4 mei 2026: uitnodiging voor een inloopbijeenkomst, voor een plan dat op dat moment al ruim een jaar in voorbereiding was.
- 19 mei 2026: inloopbijeenkomst waarin het plan wordt gepresenteerd.
- 26 mei 2026: sluiting van de reactietermijn, zeven dagen later.
- 14 september 2026: schriftelijke reactie van de woningstichting, vier maanden na de bijeenkomst.

In die reactie staat: „De plek, de omvang van het gebouw en het aantal appartementen liggen wat ons betreft vast.”

De vraag die ik u voorleg is of dit de invulling is die uw raad voor ogen had toen zij participatie voor deze categorie verplicht stelde.

Wat ik u vraag

1. Stel het college de vraag of dit plan valt onder categorie 1.2 van de bijlage bij het Besluit aanwijzing gedelegeerde bevoegdheden, alsmede advies- en participatieverplichting Omgevingswet gemeente Barneveld.
2. Indien het college meent dat bindend advies van uw raad achterwege kan blijven omdat het plan binnen vastgesteld beleid en kaders past: vraag het college dit expliciet en schriftelijk te motiveren, met vermelding van het beleid en de kaders waarop het zich beroept.
3. Beoordeel vervolgens zelf of u die motivering deelt. Het is uw raad die heeft bepaald waar de grens ligt; het is dan ook uw raad die kan vaststellen of een concreet plan daarbinnen valt.
4. Vraag het college hoe het de participatieplicht uit datzelfde raadsbesluit heeft getoetst, gelet op de hierboven weergegeven tijdlijn.
5. Doe dit vóór de aanvraag om omgevingsvergunning in behandeling wordt genomen. Na vergunningverlening is het adviesrecht van uw raad feitelijk uitgewerkt.

Tot slot

Ik ben niet tegen de bouw van sociale huurwoningen. De woningnood in Barneveld is reëel en de opgave van de woningstichting is legitiem. Ik heb inhoudelijke bezwaren tegen de schaal en de hoogte van dit specifieke plan, en die licht ik graag toe wanneer u daar behoefte aan heeft.

Maar de vraag in deze brief staat daar los van. Uw raad heeft in 2022 bewust vastgelegd bij welke ontwikkelingen zij betrokken wil zijn. Twaalf woningen of meer binnen de bebouwde kom is daarbij de grens die u zelf heeft getrokken. Of dat instrument in dit geval wordt toegepast, is een vraag die u toekomt – ongeacht wat u uiteindelijk van het plan zelf vindt.

Ik heb het college separaat aangeschreven en een verzoek op grond van de Wet open overheid ingediend voor de onderliggende stukken, waaronder de beoordeling van het adviesrecht. Zodra die beschikbaar zijn, stel ik ze desgewenst graag aan u ter beschikking.

Ik ben vanzelfsprekend bereid dit persoonlijk toe te lichten.

Hoogachtend,

[redacted]

[redacted]

c.c. College van B&W gemeente Barneveld